

N:o 4/1924.

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 4 i anledning av Landstingsmannen Herman Mattssons m. fl. petition till Landstinget rörande komplettering av den kommunala vallagen av den 27 november 1917.

Landstinget har i avseende å utlåtande till Lagutskottet remitterat förenämnda framställning.

Gentemot gällande kommunala vallag hava petitionärerna inledningsvis anført, att densamma för kommunerna medför onödigt stora utgifter och innehåller alltför invecklade formföreskrifter. Utskottet är fullkomligt ense med petitionärerna därutinnan, att landskapets kommuner skulle komma tillrätta med en betydligt enklare kommunal vallag än den nu gällande, men då vallagen såsom sådan icke utgör föremål för framställningen, utan petitionen riktad sig endast mot lagens tillämpning i ett speciellt fall och avser endast en komplettering av densamma, kan Utskottet icke i detta sammanhang beröra frågan om valsättets förenklade såsom fallande utom ramen för dess uppgift.

Petitionärerna beröra uti framställningen den eventualiteten, att endast en valmansförening inom föreskriven tid skulle till centralnämnden inlämna anhållan om offentliggörande av kandidatlista för valen och föreslå att valen, ifall detta skulle inträffa, icke skola förrättas på grund av den inlämnade listan utan verkställas på allmän kommunalstämma. Motiven till framställningen synes Utskottet stå att söka uti fruktan för att en minoritet av ansvariga eller för kommunens bästa icke ömmande personer i egennyttigt syfte skola genom överrumpling bli va i tillfälle att besätta samtliga ledigblivna platser i fullmäktige, och avsikten med förslaget är uppenbarligen att bereda kommunens övriga innebyggare tillfälle att avvärja detta.

Emellertid synes en komplettering av vallagen uti av petitionärerna antytt syfte av många skäl mindre lämplig. Ty i händelse en kommun har flera partier eller olika intressegrupper, kommer lagen att skydda dem

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 4 i anförda
 som måhända av ren likgiltighet i medvetandet av möjligheten att å
 kommunalstämman kunna göra sig gällande, försummat att iakttaga valla-
 gens föreskrifter. En sådan anda och mening kan emellertid icke inne-
 läggas i en lag. Är kommunen däremot fullkomligt enig, innebär valets
 uppskjutande till kommunalstämman en onödig omgång, varigenom ingenting
 vunnits. Slutligen betecknar det föreslagna valsättet en tillbakagång
 i utvecklingen.

Med hänsyn till ovanframhållna och då det föreslagna systemet alls
 icke vore ägnat att förenkla förberedelserna för och tillgången vid
 valen - hela valapparaten måste ju under alla omständigheter igångsätt-
 tas för den händelse flera än en kandidatlista skulle inlämnas - har
 Utskottet enhälligt beslutit

att föreslå det Landstinget ville lämna
 petitionen utan avseende.

Mariehamn, den 25 februari 1924.

På Lagutskottets vägnar:

Instan

Reckling